

Secció III. Altres disposicions i actes administratius

ADMINISTRACIÓ DE LA COMUNITAT AUTÒNOMA CONSELLERIA D'HABITATGE, TERRITORI I MOBILITAT

803

Resolució del president de la Comissió de Medi Ambient de les Illes Balears per la qual es formula l'informe d'impacte ambiental sobre la pròrroga de l'explotació minera Ses Arenetes III núm. 483 al polígon 7, parcel·la 23 del TM de Ciutadella de Menorca (Exp. 188a/2022)

Vist l'informe tècnic amb proposta de resolució de dia 6 de juliol de 2023, i d'acord amb l'article 8.1.a) del Decret 3/2022, de 28 de febrer, pel qual s'aproven l'organització, les funcions i el règim jurídic de la Comissió de Medi Ambient de les Illes Balears (CMAIB) (BOIB núm. 31 d'1 de març de 2022),

RESOLC FORMULAR

L'informe d'impacte ambiental sobre la pròrroga de l'explotació minera Ses Arenetes III núm. 483 al polígon 7, parcel·la 23 del TM de Ciutadella de Menorca, en els termes següents:

1. Determinació de subjecció a avaluació ambiental i tramitació

D'acord amb l'article 13.2.b) del Decret Legislatiu 1/2020, de 28 d'agost, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei d'avaluació ambiental de les Illes Balears, ha de ser objecte d'avaluació d'impacte ambiental simplificada qualsevol modificació de les característiques d'un projecte sotmès a avaluació ambiental per la normativa bàsica estatal o pels annexos 1 o 2 d'aquesta llei, diferent de les modificacions descrites a l'apartat 1.e) anterior, que sigui posterior a la declaració d'impacte ambiental o l'informe ambiental, o d'un projecte ja autoritzat, executat o en procés d'execució, que pugui tenir efectes adversos significatius sobre el medi ambient. La pròrroga de 10 anys del projecte autoritzat i en procés d'execució suposarà un increment dels recursos naturals, entès com el període de 10 anys més d'afecció sobre el paisatge existent, com va concloure la consulta que el promotor va sol·licitar sobre la pròrroga del projecte al Servei d'Assessorament Ambiental.

Per tant, el projecte s'ha de tramitar com a una Avaluació d'Impacte Ambiental Simplificada i seguir el procediment establert a la secció 2a del Capítol II d'avaluació d'impacte ambiental de projectes del Títol II d'avaluació ambiental de la Llei 21/2013. A més, s'han de complir amb les prescripcions de l'article 21 del Decret legislatiu 1/2020, de 28 d'agost, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei d'avaluació ambiental de les Illes Balears que li siguin d'aplicació.

2. Descripció i ubicació del projecte

Segons el registre miner de les Illes Balears, la pedrera Ses Arenetes (núm. 483) és una explotació minera d'arenes (secció A) ubicada a la parcel·la 22 (projecte inicial i ampliació I) i a la parcel·la 23 (ampliació III) del polígon 7 del TM de Ciutadella de Menorca. La superfície que consta autoritzada és de 530.130,56 m², el volum de recurs és de 379.016 m³ i la seva data de fi d'autorització és 31 de desembre de 2020.

L'objecte del projecte és sol·licitar una pròrroga del temps d'explotació i restauració de l'ampliació III de Ses Arenetes per un termini de 10 anys, de 2020 a 2030 atès que com a conseqüència de les crisis de l'any 2008 i la del COVID19 l'explotació minera ha experimentat una forta reducció en el volum de venda que ha suposat la impossibilitat de finalitzar els projectes d'explotació i restauració en el terminis prevists. Aquesta pròrroga no modifica els projectes d'explotació i restauració de Ses Arenetes III aprovats els 5 de setembre de 2003, únicament endarrerix el calendari de les actuacions previstes de la fase 4 corresponents a la finalització dels treballs d'explotació i restauració i el seu seguiment.

L'explotació inicial de Ses Arenetes i la seva ampliació I es troben totalment esgotades i restaurades a dia d'avui.

L'ampliació III de Ses Arenetes suposa l'explotació minera d'una superfície de 127.164 m².

Segons el projecte de Ses Arenetes III, el ritme de producció és discontinu atès que només es treballarà els mesos estivals degut a la dificultat d'explotar la pedrera en època de fred i de pluges per la qual cosa es preveu un ritme de treball de 6 - 7 mesos a l'any.

El mètode d'explotació aprovat per a Ses Arenetes III consisteix en una mineria de transferència amb les característiques següents:

- a) Retirada de la capa vegetal existent. El sòl s'emmagatzemarà adequadament per mantenir les característiques edàfiques i es

reutilitzarà als processos de restauració.

b) Arrancada mecànica del material existent amb pala retroexcavadora. Es procedirà al cribratge fixe de les arenes per extraure-hi les restes de vegetació i materials pedregosos. Pel moviment de terres i càrrega d'arenes s'emprarà una pala de càrrega sobre pneumàtics. Posteriorment, aquestes arenes s'enviaran a la pedrera de Son Sintes per al seu tractament.

c) Aplegament de les pedres aparegudes per a la seva posterior utilització com a reblit.

d) Rebaixament de la zona fins la cota no superior als 3 metres.

Considerant que s'han d'explotar fins a 3 metres de potència, les reserves probables de material previstes són de 443.112 m³ (1.107.780 T), no obstant això, només un 60% serà útil per a la seva comercialització, és a dir, 664.668 T.

Respecte a la restauració aprovada de Ses Arenetes III, aquesta consisteix en el reblit de buit de la pedrera per aconseguir integració paisatgística per poder reconstruir la topografia original del lloc. Una vegada omplit el buit de la pedrera amb materials inerts, es reconstruirà el sòl edàfic utilitzant el sòl vegetal decapat o inclús amb aportació de nou material edàfic juntament amb esmenes amb aportació de fens que serveixi de fertilitzant. Es preveu que l'espessor d'aquest sòl sigui de 10 cm, tot i que es recomana poder arribar als 30 cm. Així mateix, es preveu revegetar la zona, inicialment amb gramínies (70%) i lleguminoses (30%) de creixement ràpid, per posteriorment sembrar 38 alzines, amb un espai entre elles de 20 a 25 m, que consolidin l'existència d'alzinar amb les 32 alzines ja existents a la pedrera. Aquestes noves alzines seran regades per degoteig fins assegurar la seva supervivència amb aigua del pou de la mateixa parcel·la explotada. Així mateix a la zona sud-oest hi ha una zona arbustiva amb mates i ullastrars que es conservarà en la restauració.

La pedrera té un accés en el punt quilomètric 39 de la carretera Me-1 que connecta els nuclis urbans de Ciutadella i Maó per l'interior de l'illa de Menorca, i després el camí fins la pedrera té una longitud d'1 Km.

S'ha zonificat la pròrroga de l'activitat de la pedrera per assenyalar les actuacions previstes de cada una de les zones de manera cronològica:

- Zona Nord: Explotació entre 2023 i finals 2024 (29.286,50 m³ de material extret), i restauració finals dels 2024 fins finals del 2026 (9.762,17 m³ de material incorporat).

- Zona Oest: Explotació entre mitjans del 2024 fins a mitjans de 2029 (103.509,29 m³ de material extret), i restauració de 2026 fins a mitjans de 2029 (34.503,10 m³ de material incorporat).

- Zona Est: Restauració de 2029 fins a 2030 (46.447,42 m³ de material incorporat).

3. Avaluació dels efectes previsibles

En el document ambiental es preveuen els impactes ambientals següents:

* En la fase d'explotació:

- Sobre la qualitat atmosfèrica es preveu un impacte negatiu compatible com a conseqüència de la retirada de la coberta vegetal, el moviment de terres i la circulació de maquinària i vehicles suposarà un augment de les emissions de pols, renou i gasos d'efecte hivernacle amb efectes directes locals i temporals, amb reversibilitat una vegada finalitzin els treballs d'extracció i recuperabilitat immediata.

- Sobre la geomorfologia es preveu un impacte negatiu moderat directe com a conseqüència de la retirada de la terra vegetal i l'arrabassament del material fins una profunditat de 3 m sobre la topografia original. La temporalitat serà a mitja termini amb una durabilitat temporal fins el final de l'explotació de caràcter irreversible atès que no es podrà restaurar de manera natural i la seva recuperabilitat es preveu a mitjà termini.

- Sobre els recursos edàfics es preveu un impacte negatiu moderat directe com a conseqüència de la retirada de la terra vegetal, l'arrabassament de material, transport del material que suposarà la compactació del sòl de les pistes i el potencial vessament de contaminants de la maquinària o dels vehicles de l'explotació al sòl.

- Sobre la hidrologia es preveu un impacte negatiu compatible indirecte com a conseqüència de la retirada de la coberta i terra vegetal, l'arrabassament de material i per potencials vessaments accidentals de substàncies contaminants de la maquinària i dels vehicles de l'explotació cap a l'aquífer. Aquest impacte té un abast parcial, d'incidència temporal immediata i la seva duració serà temporal, la seva escassa incidència es pot reduir amb el temps sent reversible i la seva recuperació serà a mitjà termini.

- Sobre la vegetació es preveu un impacte negatiu compatible directe com a conseqüència de la retirada de la coberta vegetal que afectarà a la qualitat i quantitat de la vegetació afectada per la pròrroga així com, de la retirada de la terra vegetal que és on es desenvolupa la vegetació. El seu abast serà puntual amb una incidència puntual immediata i una duració temporal fins iniciar-se la revegetació de cada zona explotada. Aquest impacte directe serà reversible a curt termini amb una recuperació a mitja termini.

- Sobre la fauna es preveu un impacte negatiu compatible directe sinèrgic com a conseqüència de les tasques de l'explotació i la restauració. Aquestes accions implicaran una pèrdua temporal de l'hàbitat de les espècies presents en les zones pendents d'explotar, a més, de les molèsties per renou que generi l'activitat extractiva. Per minimitzar aquests impactes es varen establir mesures de

protecció i conservació. Aquest impacte sobre la fauna té un abast parcial, una incidència temporal immediata i una duració temporal ja que quan es restaurin les zones pendents d'explotació aquest impacte desapareixerà. A més, serà reversible a curt termini i la recuperació serà a mitjà termini a mesura que es vagin restaurant aquestes zones.

- Sobre el paisatge es preveu un impacte negatiu compatible directe atès que l'activitat minera genera un buit miner i l'aplegament de materials, no obstant això, l'orografia de la zona permet que l'impacte paisatgístic estigui mitgat. El seu abast és parcial, la incidència temporal serà immediata i la seva duració serà temporal, la seva aparició serà contínua mentre duri l'activitat i la recuperació sigui a mitjà termini.

- Sobre els espais de Xarxa Natura 2000 (ZEPA ES0000230 La Vall i LIC ES5310113 La Vall (aquest darrer confrontat amb els límits exteriors nord i est de la pedrera)) es preveu un impacte negatiu compatible com a conseqüència de la retirada de la coberta vegetal i l'extracció del material. El seu abast serà puntual, ja que l'afecció només es produirà dins del perímetre autoritzat de l'explotació. A més, la seva incidència temporal serà immediata a l'executar-se les fases d'explotació pendents i la seva duració serà temporal ja que desapareixerà al restaurar-se les zones pendents d'explotació. Així mateix, serà reversible a mitjà termini i la seva aparició serà contínua mentre l'activitat extractiva es desenvolupi i la seva recuperació serà a mitjà termini.

- Sobre els recursos naturals considerats (energia, aigua, terra i substrat) no es preveu cap tipus d'afecció significativa.

- Sobre la població no es preveu cap tipus d'afecció significativa.

- Sobre l'economia no es preveu cap tipus d'afecció significativa.

* En la fase de restauració i clausura:

- Sobre la qualitat atmosfèrica es preveu un impacte positiu atès que es contribuirà a la instauració del substrat edàfic, revegetació arbòria i herbàcia i el seu manteniment i s'absorbirà CO₂. A més, s'eliminaran els renous vinculats a l'explotació minera i la restauració. L'abast d'aquest impacte directe serà total amb una incidència temporal i reversibilitat a mitjà termini i de duració permanent.

- Sobre la geomorfologia es preveu un impacte positiu ja que es podrà homogeneïtzar el perímetre de la pedrera amb l'entorn més pròxim i restablir les seves característiques ambientals amb caràcter sinèrgic, amb un abast total, d'incidència temporal a mitjà termini i de duració permanent i irreversible positiva i la temporalitat serà a mitjà termini (el temps que duri la pròrroga de la restauració i la clausura).

- Sobre els recursos edàfics es preveu un impacte positiu per les activitats de rebliment, anivellació topogràfica, recuperació i consolidació del substrat, revegetació i el seu manteniment que permetran una reducció del risc d'erosió. L'abast positiu de l'impacte serà total amb una incidència temporal i recuperació a mitjà termini amb una duració permanent de caràcter irreversible i sinèrgic respecte a les característiques ambientals associades.

- Sobre la hidrologia es preveu un impacte positiu sobre el perímetre de la pedrera i el seu entorn atès que es reduirà la discontinuïtat generada per l'explotació amb el reblit i s'afavorirà la recuperació del sòl permetent la circulació de l'aigua de pluja i la seva infiltració per a la recàrrega de l'aqüífer. L'abast d'aquest impacte directe serà extens amb una incidència temporal a a mitjà termini i de duració permanent amb caràcter sinèrgic.

- Sobre la vegetació es preveu un impacte positiu, directe i sinèrgic amb un abast extens atès que la recuperació de la coberta vegetal es beneficiarà a tot l'entorn de la pedrera. La incidència temporal serà a mitjà termini i la seva duració serà permanent fins que finalitzi la restauració de la pedrera. A més, és un impacte acumulatiu, que permetrà la recuperació de la coberta vegetal.

- Sobre la fauna es preveu un impacte positiu, directe i sinèrgic, el qual amb un abast extens, ja que la recuperació de la coberta vegetal afavorirà la colonització de la fauna de la zona que ocupa la pedrera. La incidència temporal serà immediata i la seva duració serà permanent. A més, serà reversible a mitjà termini i tindrà un caràcter sinèrgic atès a les millores resultants de la restauració sobre els hàbitats faunístics.

- Sobre el paisatge es preveu un impacte positiu directe atès que una vegada finalitzada la restauració i s'hagi consolidat la vegetació implantada no haurà elements que distorsionin el paisatge, quedant la pedrera totalment integrada. L'abast d'aquest impacte serà extens perquè beneficiarà a tot l'entorn de la pedrera, la incidència temporal serà al llarg termini la seva duració serà permanent. A més, l'impacte serà acumulatiu ja que amb el pas del temps la qualitat del paisatge millorarà.

- Sobre els espais de Xarxa Natura 2000 (ZEPA ES0000230 La Vall i LIC ES5310113 La Vall (aquest darrer confrontat amb els límits exteriors nord i est de la pedrera)) es preveu un impacte positiu atès que una vegada realitzada la restauració es podrà consolidar la revegetació, es recuperarà els usos del sòl originals i es millorarà la qualitat paisatgística. L'impacte que és directe i sinèrgic tindrà un abast parcial ja que la restauració només es realitzarà en el perímetre autoritzat miner i en el seu entorn més pròxim. La seva incidència temporal serà immediata al iniciar-se la restauració i la seva duració serà permanent. A més, aquest impacte serà acumulatiu, d'aparició contínua i la recuperació serà a mitjà termini.

- Sobre els recursos naturals es preveu un impacte negatiu compatible, ja que per a la fase de restauració si no hi ha suficient material pel reblit replegat de la mateixa pedrera s'haurà de recórrer a aportacions externes de material d'altra localització. Així mateix, per a la implantació de vegetació arbòria (alzines) serà necessari regar-les durant els primers anys des de la sembra per la qual cosa suposarà un consum superior d'aigua respecte al consum habitual. Aquest impacte tindrà un abast puntual, atès que només afectarà a zones on es necessitin una aportació externa de material (si és necessari) i aigua. La seva incidència temporal serà immediata i la seva duració temporal. Aquest impacte és reversible a mitjà termini de manera natural i la seva aparició és irregular depenent de l'existència de necessitat i la seva recuperació serà a mitjà termini.

- Sobre la població es preveu un impacte positiu ja que una vegada restaurada la pedrera es millorarà la qualitat de vida i de la salut de la població circumdant al corregir-se els impactes visuals de la pedrera i millorant el paisatge de l'entorn.

- Sobre l'economia es preveu un impacte negatiu directe sever ja que es perdrà la única explotació minera d'arena de l'illa i per cobrir la demanda serà necessària la recerca d'altres alternatives, com importar aquest recurs a l'illa. L'abast de l'impacte serà total i la seva incidència temporal serà immediata i la seva duració serà permanent, acumulatiu i molt sinèrgic ateses les múltiples afeccions a l'economia insular que provocarà la clausura de l'explotació minera.

Una vegada revisada tècnicament l'anàlisi d'impactes ambientals de la pròrroga de Ses Arenetes III, s'han de considerar els aspectes següents:

a) Respecte a la fauna, tot i que es sectorialitzin les zones de la parcel·la a explotar, el renou que es pugui generar per l'activitat extractiva així com durant la restauració a l'hora de omplir el buit amb el reblit i el trasllat de la terra vegetal i les alzines que s'han de sembrar no cessarà durant el temps operatiu en que es duiguin a terme les tasques de la pedrera ja que sempre haurà un sector explotat i/o en restauració. La distància entre els límits del perímetre miner no supera en cap cas els 600 m per la qual cosa el renou generat i la seva dispersió seria perceptible des de qualsevol punt de la pedrera, per tant, el impacte acústic seria present durant 10 anys en els mesos de treballs miners en una zona de silenci o alta sensibilitat acústica d'acord amb l'article 17. 3.g) de la Llei 1/2007, de 16 de març, contra la contaminació acústica de les Illes Balears, que estableix que els llocs de Xarxa Natura 2000 són zones d'especial protecció contra la contaminació acústica.

No s'ha presentat cap estudi real del renou que puguin emetre la maquinària i els vehicles de l'explotació minera per poder determinar que sigui compatible amb els límits de renou de zones de protecció acústica. Per tant, es considera que s'ha subestimat l'impacte acústic en la valoració general de l'impacte de l'explotació i la restauració com a compatible sobre la fauna en general i sobre la avifauna en particular que va ser objecte de la declaració de la ZEPA La Vall. Així mateix, segons la guia de «Medición de ruido en obras de construcción. Medidas Preventivas» del Ministeri de Treball, Migracions i Seguretat Social de l'any 2018, s'indica que el nivell de renou que emet una retroexcavadora està entre 85-95 dB, i per una pala de càrrega aproximadament 78 dB, molt per damunt dels 50 +/- 5 dB que s'estableixen com valor límit d'emissió per zones d'especial protecció contra la contaminació acústica del Reial Decret 136/2007 de 19 d'octubre, pel qual es desenvolupa la Llei 37/2003, de 17 de novembre, del renou, en el que és referent a zonificació acústica, objectius de qualitat i emissions acústiques.

S'ha de tenir en compte que a menys de 500 m de la pedrera existeixen 3 nius de milà reial (*Milvus milvus*) i 4 nius més es troben dins dels 1.400 m des de la pedrera, aquesta espècie està catalogada en perill d'extinció, i dins la pedrera en un dels talussos d'arena de l'explotació hi ha la presència d'una de les colònies més important de Menorca d'abellerols (*Merops apiaster*) espècie catalogada com a vulnerable i com a fauna estrictament protegida pel Conveni de Berna i s'ha de conservar. Per tant, a pesar de l'aturada de les tasques de més renou entre els mesos de febrer a agost, no s'ha considerat que l'augment de la presència humana i la resta d'impactes associats a l'activitat d'explotació i restauració poden causar igualment l'abandonament tant dels nius de milà reial com d'abellerol amb l'impacte negatiu significatiu que suposarien aquests abandonaments, a més d'altres afeccions a la fauna, per tant, s'haurien de paralitzar totes les tasques referides a l'explotació i restauració de la pedrera entre els mesos de febrer a agost (ambdós inclosos) per tal de preservar l'èxit reproductiu d'aquestes aus.

b) En la fase d'explotació no apareix cap tipus d'afecció sobre els recursos naturals com l'energia, aigua, sòl i substrat. Es considera que l'extracció d'arena ja suposa un consum del sòl i el substrat naturals que s'haurien d'haver tingut en compte com a impacte negatiu. Pel que fa a l'energia, no s'ha tengut en compte l'energia que és necessària per poder fer funcionar tant la maquinària com els vehicles de l'explotació minera. Així mateix, també no s'ha tengut en compte la pròrroga de Ses Arenetes III com a un impacte d'increment de l'afecció sobre el paisatge existent, raó per la qual es va sotmetre aquesta pròrroga de l'activitat minera de Ses Arenetes III a avaluació d'impacte ambiental simplificada ja que suposarà un increment dels recursos naturals, entès com el període de 10 anys més d'afecció sobre el paisatge existent.

c) En la fase d'explotació sobre la població no es preveu cap tipus d'afecció significativa. No obstant això, no s'ha tengut en compte els 3 habitatges aïllats al sud-oest de la parcel·la que es troben a menys de 650 m d'aquesta i a l'habitatge de Son Pebre al sud-est de la pedrera pel que fa a les molèsties com a conseqüència del renou generat per l'activitat extractiva.

d) En la fase d'explotació sobre l'economia no es preveu cap tipus d'afecció significativa. No obstant això, no s'ha tengut en compte que l'activitat minera crea llocs de treball que afavoririen a l'economia, així com el recurs de l'arena suposa una matèria prima essencial pel sector de la construcció per la qual cosa sí que hauria un impacte positiu sobre l'economia.

e) En la fase de restauració no s'ha realitzat una estimació del consum d'aigua de pou necessària per regar ni cronograma d'aquests regs de les noves alzines sembrades, que permeti determinar si existeix impacte sobre la hidrologia.

4. Consultes a les administracions públiques afectades i persones interessades

D'acord amb l'article 46 de la Llei 21/2013, de 9 de desembre, d'avaluació ambiental, s'han realitzat consultes a les següents administracions previsiblement afectades per la realització del projecte:

- Servei de Canvi Climàtic i Atmosfera de la Direcció General d'Energia i Canvi Climàtic de la Conselleria de Transició Energètica, Sectors Productius i Memòria Democràtica.
- Servei de Planificació al Medi Natural de la Direcció General d'Espais Naturals i Biodiversitat de la Conselleria de Medi Ambient i

Territori.

- Servei de Residus i Sòls Contaminants del Departament d'Educació Ambiental, Qualitat Ambiental i Residus de la Conselleria de Medi Ambient i Territori.
- Servei d'Estudis i Planificació i Servei de Gestió del Domini Públic Hidràulic de la Direcció General de Recursos Hídrics.
- Servei d'Ordenació del Territori i Urbanisme de la Direcció General de Territori i Paisatge de la Conselleria de Medi Ambient i Territori.
- Servei de Gestió Forestal i Protecció del Sòl de la Direcció General d'Espais Naturals i Biodiversitat de la Conselleria de Medi Ambient i Territori.
- Servei de Protecció d'Espècies del Departament de Medi Natural de la Direcció General d'Espais Naturals i Biodiversitat.
- Ajuntament de Ciutadella de Menorca.
- Direcció Insular d'Ordenació del Territori del Departament d'Economia i Territori del Consell Insular de Menorca.

A dia d'avui dins l'expedient consten els informes següents:

- Servei de Canvi Climàtic i Atmosfera (14/02/2023) va informar que el titular de la pedrera haurà de sol·licitar a la Direcció General d'Energia i Canvi Climàtic la seva classificació com activitat potencialment contaminadora de l'atmosfera (APCA) del grup C, o l'autorització administrativa com APCA del grup B, segons l'epígraf que sigui d'aplicació.
- Departament d'Economia i Territori del Consell Insular de Menorca (02/03/2023) va informar favorablement des del punt de vista territorial l'estudi d'impacte ambiental de la pròrroga d'explotació minera Ses Arenetes III núm. 483 de Ciutadella núm. expediente AIA 1-2023.
- Servei de Planificació al Medi Natural (18/05/2023) va concloure que la pròrroga de l'explotació minera de Ses Arenetes III núm. 483 al polígon 23 parcel·la 7 del TM de Ciutadella, es troba en l'àmbit de la ZEPA ES0000230 La Vall i limítrof amb el LIC ES5310113 La Vall, inform que no té relació directa amb la gestió i no tindrà afectació significativa a la Xarxa Natura 2000 sempre que no es realitzi l'activitat durant els mesos de febrer a juny a les zones del nord-est i sud-oest de la pedrera, es paralitzin les tasques properes al talús on s'han localitzat nius de Merops apiaster entre els mesos d'abril i agost, així com, la sèrie de condicionants indicats a l'informe d'aquest Servei.
- Servei de Gestió Forestal i Protecció del Sòl (24/05/2023) va concloure que ateses les característiques i la naturalesa del projecte de pròrroga, s'informa que en relació a la prevenció contra incendis forestals es considera que no hi ha cap inconvenient o consideració específica en relació amb el risc d'incendi forestal, tot i que, en qualsevol cas, durant la realització de les obres caldrà complir amb el Decret 125/2007, de 5 d'octubre, pel qual es dicten normes sobre l'ús del foc i es regula l'exercici de determinades activitats susceptibles d'incrementar el risc d'incendi forestal, especialment pel que fa a les mesures de prevenció durant l'època de perill d'incendi forestal i les accions conjunturals de prevenció (art. 8.2.c). A més, es varen indicar una sèrie de condicionants referits a la prevenció d'incendis forestals i a la gestió forestal.
- Servei de Protecció d'Espècies (26/05/2023) va informar favorablement sobre la pròrroga de l'explotació minera Ses Arenetes III núm. 483 del TM de Ciutadella amb una sèrie de condicionants sobre Merops apiaster, Milvus milvus i Testudo hermanni. Entre aquests condicionants, s'indicava respectar els períodes de reproducció de la milà reial (Milvus milvus) i de l'abellerol (Merops apiaster) per la qual cosa s'haurà d'evitar les tasques de més renou entre els mesos de febrer a agost, ambdós inclosos.

5. Audiència al promotor

D'acord amb el document ambiental, el període d'activitat extractiva de la pedrera de les Arenetes III es concentra en els mesos d'estiu en 6 o 7 mesos a l'any (els mesos estivals), degut a la dificultat d'extreure el recurs en l'època de pluges i fred tal com està indicat en el projecte d'explotació i restauració ja aprovat.

Una vegada revisats els condicionants indicats del Servei de Planificació del Medi Natural i del Servei de Protecció d'Espècies, tot i que aquests Serveis hagin informat favorablement, se va detectar que certs condicionants no permetrien l'execució del termini de la pròrroga que es sol·licita de 10 anys. Aquests condicionants són:

- Del Servei de Planificació al Medi:

- a) Que no es realitzi l'activitat durant els mesos de febrer a juny a les zones del nord-est i sud-oest de la pedrera.
- b) Es paralitzin les tasques properes al talús on s'han localitzat nius de Merops apiaster entre els mesos d'abril i agost.

- Del Servei de Protecció d'Espècies:

- a) Caldrà evitar les tasques de més renou entre els mesos de febrer a agost, ambdós inclosos.

Davant d'aquest fet, el Servei d'Assessorament Ambiental va comunicar que aquests condicionants limiten el compliment de la pròrroga sol·licitada amb un tràmit d'audiència prèvia a la resolució del tràmit d'avaluació d'impacte ambiental simplificada de 10 dies d'acord amb l'article 82 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les Administracions Públiques.

El promotor va contestar aportant nova documentació en el tràmit d'audiència dins del termini establert.

La nova documentació del promotor va indicar que:

- a) S'assumeix no realitzar l'activitat en les zones nord-est i sud-oest de la pedrera durant els mesos de febrer a juny per evitar la possible afecció a 3 nius de milà reial ubicats a menys de 500 m de distància de l'explotació.
- b) S'assumeix la paralització de les tasques d'explotació i restauració entre els mesos d'abril a agost en les zones properes al talús on s'han localitzat els nius de l'abellerol (Merops apiaster).
- c) S'assumeix que durant els mesos de febrer a agost s'evitaran les tasques de més renou condicionades per la presència de nius de Merops apiaster i de Milvus milvus. És a dir, en la zona nord-est i sud-oest (de febrer a juny) i en la zona del talús i zona de protecció de l'abellerol (d'abril a agost).
- d) La sectorització de les diferents àrees d'explotació i restauració definides per a tot l'àmbit de la pedrera, pot permetre la realització de les tasques descrites en el projecte, en els mesos no inclosos en les prescripcions definides, sempre i quan les condicions meteorològiques siguin favorables.
- f) Respecte al renou, el promotor considera que la generació de renou derivat de l'activitat extractiva és baixa atès que només s'utilitza una retroexcavadora per l'arrabassament del material, del qual es realitza un triatge per separar les restes de vegetació i els materials pedregosos, una pala carregadora sobre pneumàtics per a la càrrega d'arena i que després el material net es transporta a l'explotació de Son Sintes per al seu tractament. El sistema d'obtenció del material i la maquinària utilitzada suposa la generació de renou similar a les tasques agrícoles que utilitzen maquinària o a la circulació de vehicles de la carretera.

En relació amb les al·legacions del promotor s'han de fer les observacions següents:

a) Es recorda que el condicionant del Servei de Protecció d'Espècies sobre el renou, indica que per respectar els períodes de reproducció del milà reial i de l'abellerol caldrà evitar les tasques de més renou entre els mesos de febrer a agost, ambdós inclosos. En el condicionant del Servei de Protecció d'Espècies no fa diferències de dates per zones i que aquest condicionant s'haurà d'aplicar a tot l'àmbit de la pedrera, en canvi el promotor interpreta que segons la data s'haurà d'evitar les tasques de més renou per zona. El renou que es pugui produir en les zones nord-est (sobretot) i sud-oest durant els mesos entre juliol i agost els quals estarien permesos en aquestes zones pot afectar a la zona del talús on es localitzen els nius que puguin estar actius atès que encara seria època de cria de l'abellerol i provocar el fracàs reproductiu d'aquest au.

Així mateix, per donar compliment del condicionant del Servei de Protecció d'Espècies, l'activitat d'explotació i de restauració de la pedrera quedaria limitada de setembre a gener (5 mesos), durant els mesos que en el projecte aprovat es consideren no òptims per a l'extracció del material per les pluges i el fred. En el projecte aprovat els mesos òptims són els mesos estivals (entre 6 i 7 mesos).

Segons l'apartat de climatologia del document ambiental, per tardor és quan es produeix la precipitació mitjana més abundant, destacant els mesos d'octubre (71 mm), sobretot, novembre (84 mm) mentre que els mesos de juny, juliol i agost suposen els mesos de menor precipitació mitjana. En el mes de setembre, la precipitació mitjana és d'aproximadament 45 mm, en desembre 59 mm i gener 54 mm. No obstant això, el promotor indica que en condicions meteorològiques favorables durant els mesos no òptims es podria realitzar l'extracció d'arena, ara bé el ritme de producció en mesos no òptims en condicions favorables (aquests mesos sense cap dia de pluja) ja es redueix un 28%, si es té en compte els dies no productius per pluges dins aquest període no òptim aquest percentatge es redueix encara més. Per tant, la reducció del ritme producció superarà més del 28% atès que sobretot els mesos de d'octubre i novembre la precipitació mitjana més abundant per la qual cosa es considera que el ritme de producció quedarà endarrerit i no es podrà complir amb el termini de 10 anys de la pròrroga sol·licitada. Així mateix, no s'ha presentat cap calendari alternatiu que tenguí en compte aquest reajust de tasques d'acord al condicionant del Servei de Protecció d'Espècies.

b) Com ja s'ha indicat abans, el promotor indica que el renou previst durant les tasques d'explotació i restauració serà similar al de tasques agrícoles amb maquinària. No obstant això, no s'ha presentat cap estudi acústic real del renou que ho pugui afirmar i que determini que es compleixen els llindars normatius per a zones d'especial protecció de l'annex III, Taula B1 del Reial Decret 1367/2007, de 19 d'octubre, pel qual es desenvolupa la Llei 37/2003, de 17 de novembre, del renou, en el que és referent a zonificació acústica, objectius de qualitat i emissions acústiques tenint en compte que la pedrera es troba en un espai de rellevància ambiental d'acord amb l'article 1.2 de la Llei 5/2005, de 26 de maig, per a la conservació dels espais de rellevància (LECO) i que segons l'article 17. 3. g) de la Llei 1/2007, de 16 de març, contra la contaminació acústica de les Illes Balears, els llocs de Xarxa Natura 2000 són zones d'especial protecció contra la contaminació acústica, zones de silenci o d'alta sensibilitat acústica.

6. Anàlisi dels criteris de l'annex III de la Llei 21/2013

D'acord amb el que preveu l'article 47.2 de la Llei 21/2013, per tal de determinar si un projecte s'ha de subjectar a Avaluació d'Impacte Ambiental Ordinària s'han de tenir en compte els criteris descrits a l'Annex III que es detallen i avaluen a continuació:

1. Característiques del projecte:

L'objecte del projecte és sol·licitar una pròrroga del temps d'explotació i restauració de l'ampliació III de Ses Arenetes per un termini de 10 anys, de 2020 a 2030 atès que com a conseqüència de les crisis de l'any 2008 i la del COVID19 l'explotació minera ha

experimentat una forta reducció en el volum de venda que ha suposat la impossibilitat de finalitzar els projectes d'explotació i restauració en el terminis prevists. Aquesta pròrroga no modifica els projectes d'explotació i restauració de Ses Arenetes III aprovats els 5 de setembre de 2003, únicament endarrerirà el calendari de les actuacions previstes de la fase 4 corresponents a la finalització dels treballs d'explotació i restauració i el seu seguiment. L'ampliació III de Ses Arenetes suposa l'explotació minera d'una superfície de 127.164 m². Segons el projecte de Ses Arenetes III, el ritme de producció és discontinu atès que només es treballarà els mesos estivals degut a la dificultat d'explotar la pedrera en època de fred i de pluges per la qual cosa es preveu un ritme de treball de 6 - 7 mesos a l'any.

El mètode d'explotació aprovat per a Ses Arenetes III consisteix en una mineria de transferència amb les característiques següents:

- a) Retirada de la capa vegetal existent. El sòl s'emmagatzemarà adequadament per mantenir les característiques edàfiques i es reutilitzarà als processos de restauració.
- b) Arrancada mecànica del material existent amb pala retroexcavadora. Es procedirà al cribatge fixe de les arenes per extraure-hi les restes de vegetació i materials pedregosos. Pel moviment de terres i càrrega d'arenes s'emprarà una pala de càrrega sobre pneumàtics. Posteriorment, aquestes arenes s'enviaran a la pedrera de Son Sintes per al seu tractament.
- c) Aplegament de les pedres aparegudes per a la seva posterior utilització com a reblit.
- d) Rebaixament de la zona fins la cota no superior als 3 metres.

Considerant que s'han d'explotar fins a 3 metres de potència, les reserves probables de material previstes eren de 443.112 m³ (1.107.780 T), no obstant això, només un 60% serà útil per a la seva comercialització, és a dir, 664.668 T.

Respecte a la restauració aprovada de Ses Arenetes III, aquesta consisteix en el reblit del buit de la pedrera per aconseguir integració paisatgística sense voler reconstruir la topologia original del lloc. Una vegada omplert el buit de la pedrera amb materials inerts, es reconstruirà el sòl edàfic utilitzant el sòl vegetal decapat o inclús amb aportació de nou material edàfic juntament amb esmenes amb aportació de fems que serveixi de fertilitzant. Es preveu que l'espessor d'aquest sòl sigui de 10 cm, tot i que es recomana poder arribar als 30 cm. Així mateix, es preveu revegetar la zona, inicialment amb gramínies (70%) i lleguminoses (30%) de creixement ràpid, per posteriorment sembrar 38 alzines, amb un espai entre elles de 20 a 25 m, que consolidin l'existència d'alzinar amb les 32 alzines ja existents a la pedrera. Aquestes noves alzines seran regades per degoteig fins assegurar la seva supervivència amb aigua del pou de la mateixa parcel·la explotada. Així mateix a la zona sud-oest hi ha una zona arbustiva amb mates i ullastrars que es conservarà en la restauració.

S'ha zonificat la pròrroga de l'activitat de la pedrera per assenyalar les actuacions previstes de cada una de les zones de manera cronològica:

- Zona Nord: Explotació entre 2023 i finals 2024 (29.286,50 m³ de material extret), i restauració finals dels 2024 fins finals del 2026 (9.762,17 m³ de material incorporat).
- Zona Oest: Explotació entre mitjans del 2024 fins a mitjans de 2029 (103.509,29 m³ de material extret), i restauració de 2026 fins a mitjans de 2029 (34.503,10 m³ de material incorporat).
- Zona Est: Restauració de 2029 fins a 2030 (46.447,42 m³ de material incorporat).

2. Ubicació del projecte:

Segons el Pla Territorial Insular de Menorca (PTIME), les zones nord i est de la pedrera s'ubiquen en Àrea Natural d'Interès Territorial (ANIT) especial protecció, part de zona nord també limita amb una àrea natural d'alt nivell de protecció (AANP) d'alzines mentre que les zones centre i oest s'ubiquen en Àrea d'Interès Paisatgístic (AIP) i també limiten amb una altra àrea natural d'alt nivell de protecció (AANP) d'alzines al sud. D'acord amb el PTIME, la pedrera es troba afectada per cap Àrea de Prevenció de Riscos.

Pel que fa als Hàbitats d'Interès Comunitari (HIC), l'àmbit d'actuació del projecte no afecta a cap HIC segons les dades de la capa Hàbitats d'Interès Comunitari 2022 de la IDEIB, no obstant això, com s'ha indicat en el punt anterior a la zona nord i sud de la pedrera hi ha l'HIC 9340 Alzinars Quercus ilex i Quercus rotundifolia, i l'HIC 9540 Pinars mediterranis de pins mesogeans endèmics.

El projecte afecta a l'espai de Xarxa Natura 2000 Zona d'Especial Protecció per a Aus (ZEPA) ES0000230, La Vall, que forma part d'un tram costaner del nord de Menorca que es troba en molt bon estat de conservació, en el qual existeixen importants extensions de bosc i la vegetació arbustiva és notable pel seu bon desenvolupament i diversitat d'espècies. La qualitat i importància d'aquest espai protegit es basa en la presència de diverses espècies d'aus protegides incloses en l'Annex I de la Directiva Aus i en el Llistat d'espècies silvestres en règim de protecció especial segons el Reial Decret 139/2011, entre les quals es destaquen, per la seva abundància durant tot l'any Pandion haliaetus, Milvus milvus, Calonectris diomedea, Merops apiaster, Nephron percnopterus, a més, de la presència de moltes altres espècies d'aus que no figuren en aquest annex. La pedrera també limita al nord i a l'est amb el Lloc d'Interès Comunitari (LIC) ES5310113, La Vall, la singularitat i extensió, així com l'excepcional estat de conservació d'alguns dels hàbitats motiven la seva declaració com a LIC.

Segons la quadrícula 1x1 núm. 6707 del Bioatles de la IDEIB que abasta la totalitat de la pedrera, consta com a espècie catalogada Testudo hermanni, tortuga mediterrània, espècie inclosa en l'annex II de la Directiva Hàbitats i catalogada com a espècie en Règim de Protecció Especial en el Catàleg d'Espècies Amenaçades i d'Especial Protecció de les Illes Balears (Decret 75/2005).

Així mateix, d'acord amb la informació disponible en el Servei de Protecció d'Espècies en la zona de l'explotació minera hi ha constància de la presència de les següents espècies catalogades o amenaçades:

- Milà Reial (Milvus milvus) espècie catalogada en Perill d'Extinció (Reial Decret 139/2011) i es troba a l'annex I de la Directiva Aus.
- Abellerol (Merops apiaster) espècie catalogada com vulnerable, i per tant amenaçada, (Decret 75/2005) i es troba a l'annex II del Conveni de Berna com a fauna estrictament protegida.
- Soter (Hieraetus pennatus) espècie en Règim de Protecció Especial en el Catàleg d'Espècies Amenaçades i d'Especial Protecció de les Illes Balears (Decret 75/2005) i al Llistat d'Espècies Silvestres en Règim de Protecció Especial (Reial Decret 139/2011).
- Camamil·la (Santolina chamaecyparissus subsp. magonica), Peònia (Paeonia cambessedesii) i didalera (Digitalis minor), espècies d'Especial Protecció en el Catàleg d'Espècies Amenaçades i d'Especial Protecció de les Illes Balears (Decret 75/2005).

La pedrera està parcialment inclosa dins d'una Àrea Important per als Rapinyaires a les Illes Balears (AIRIB). Concretament es troba a un hàbitat de reproducció. D'acord amb el Servei de Protecció d'Espècies hi ha constància de la presència de 3 nius de milà reial (Milvus milvus) a menys de 500 m de la pedrera, i altres 4 nius dins dels 1.400 m de distància.

En el talús ubicat al nord-est, dins la pedrera, existeix una colònia d'abellerols (Merops apiaster)

Referent al paisatge, la zona est de la pedrera forma part de la Unitat Paisatgística (UP) 10 Plana calcària i forestal del nord-est de Ciutadella, mentre que la zona central i la zona oest forma part de la UP-11 Planes ramaders del nord de Ciutadella. D'acord amb l'annex d'incidència paisatgística aportat, la zona d'estudi presenta una geomorfologia variada, en la que la topografia oscil·la entre els 27 m i quasi 130 msnm. En la zona central es localitzen els puigs de major altura, mentre que està va disminuint cap a l'oest i nord-est de la zona d'estudi, associada a planes i torrents. Així mateix, s'indica que les actuacions a realitzar per a dur a terme a la pròrroga dels projectes aprovats d'explotació i restauració de la pedrera previsiblement no implicaran major visibilitat de la pedrera des del seu entorn més pròxim i llunyà per les característiques topogràfiques de la zona. Després d'un estudi de punts d'observació es conclou que la visibilitat de la pedrera és i serà pràcticament nul·la, que únicament serà un poc visible des d'un únic punt d'observació un aplegament temporal per dur a terme la restauració, que una vegada executada, desapareixerà.

Respecte a les aigües superficials, el projecte no n'afecta cap. Pel que fa a les aigües subterrànies, el projecte s'ubica sobre la massa d'aigua subterrània 1901M3 «Ciutadella» que és un aquífer poc profund amb mal estat quantitatiu i qualitatiu i en risc per nitrats i clorurs, amb una vulnerabilitat alta a la contaminació d'aquífers. El pou d'abastiment d'aigua de consum humà més proper es troba a 375 m al nord-oest de la zona més a l'oest de la pedrera, la qual es trobaria dins la zona de restricció moderada del perímetre de protecció del pou.

Segons el IV Pla de Defensa contra Incendis Forestal de les Illes Balears, l'àmbit territorial de la pedrera s'ubica a una zona de risc d'incendi forestal moderat però limitada al nord i al sud-oest per les 2 masses forestals d'alzinar, les quals tenen categoria de zona de risc molt alt d'incendi forestal (ZAR).

Segons el document ambiental, la pedrera no afecta a cap element del Patrimoni Històric i Cultural. No obstant això, existeixen 3 elements patrimonials a menys de 3 km de la pedrera: La Naveta dels Tudons, el poblat talaiòtic de Torrellafuda i Torre d'en Quart.

3. Característiques del potencial impacte:

* Durant la fase d'explotació minera de la pròrroga es produiran els impactes negatius següents:

- sobre la qualitat atmosfèrica (emissió de pols, renou, vibracions i de gasos d'efecte hivernacle) com a conseqüència de la retirada de la coberta vegetal, l'arrabassament de l'arena i moviments de terres amb maquinària i la circulació de maquinària i vehicles de la pedrera.
- sobre la geomorfologia i els recursos edàfics com a conseqüència de la retirada de la terra vegetal i l'arrabassament del material fins una profunditat de 3 m sobre la topografia original, així com la compactació del sòl de les pistes i el potencial vessament de contaminants de la maquinària o dels vehicles de l'explotació al sòl.
- sobre la hidrologia com a conseqüència de l'arrabassament de material i per potencials vessaments accidentals de substàncies contaminants de la maquinària i dels vehicles de l'explotació cap a l'aquífer.
- sobre la vegetació es preveu com a conseqüència de la retirada de la coberta vegetal que afectarà a la qualitat i quantitat de la vegetació afectada per la pròrroga així com, de la retirada de la terra vegetal que és on es desenvolupa la vegetació.

- sobre la fauna, com a conseqüència de la pèrdua temporal de l'hàbitat de les espècies presents en les zones pendents d'explotar i de les molèsties per renou constant durant els mesos d'exploració i de restauració a una zona de silenci o d'alta sensibilitat acústica atès que la pedrera es troba a la ZEPA ES0000230 La Vall i confrontada amb el LIC ES5310113 La Vall i a una part de la pedrera es troba a una AIRIB que són les àrees importants pels rapinyaires diürns de les Illes Balears (concretament es troba a un hàbitat de reproducció) i per la presència humana que generi l'activitat extractiva que poden provocar el fracàs reproductiu dels nius del milà reial (en perill d'extinció) i d'una de les colònies més importants d'abellerol (vulnerable i fauna estrictament protegida pel Conveni de Berna).
- sobre el paisatge tot i que l'orografia de la zona permeti la mitigació de l'impacte paisatgístic, l'impacte paisatgístic intrínsec existeix per la presència dels diferents buits miners que s'obrin per explotar i posteriorment es restaurin durant un període de 10 anys.
- sobre els espais de Xarxa Natura 2000 (LIC i ZEPA, La Vall) com a conseqüència del renou i la de presència humana en zones d'alta sensibilitat acústica, de la retirada de la coberta vegetal i l'extracció del material.
- sobre els recursos naturals com a conseqüència de l'extracció del recurs miner i d'exploració del subsòl, del manteniment d'un paisatge natural alterat durant 10 anys en zones AIP i ANIT segons el Pla Territorial de Menorca, del consum de combustible per a la maquinària i vehicles de l'exploració minera.
- sobre la població que viu a habitatges aïllats pròxims a la pedrera com a conseqüència del renou que generi l'exploració i restauració de la pedrera.

* Durant la fase restauració i clausura de la pròrroga es produiran els impactes negatius següents:

- sobre els recursos naturals com a conseqüència de si no hi ha suficient material pel reblit replegat de la mateixa pedrera s'haurà de recórrer a aportacions externes de material d'altra localització. Així mateix, per a la implantació de vegetació arbòria (alzines) serà necessari el seu reg durant els primers anys des de la sembra per la qual cosa suposarà un consum d'aigua superior respecte al consum habitual.
- sobre l'economia com a conseqüència de la pèrdua de l'única explotació minera d'arena de l'illa de Menorca i de les múltiples afeccions a l'economia insular que provocarà la clausura de l'exploració minera, com a la importació d'arena d'altres indrets.

Tot i que el Servei de Planificació al Medi com també el Servei de Protecció d'Espècies han informat favorablement la pròrroga de l'exploració minera de Ses Arenetes III i la seva restauració amb una sèrie de condicionants, en ambdós informes no s'ha considerat adequadament l'impacte acústic atès que el document ambiental no ha incorporat cap estudi acústic real perquè aquests dos Serveis puguin determinar la compatibilitat de l'exploració minera i la seva restauració amb compliment dels llindars normatius per a zones d'especial protecció (50 +/- 5 dB) de l'annex III, Taula B1 del Reial Decret 1367/2007, de 19 d'octubre, pel qual es desenvolupa la Llei 37/2003, de 17 de novembre, del renou, en el que és referent a zonificació acústica, objectius de qualitat i emissions acústiques atès que la pedrera es troba en una ZEPA que és una zona d'especial protecció a la contaminació acústica, zona de silenci o d'alta sensibilitat acústica d'acord amb l'article 17. 3. g) de la Llei 1/2007, de 16 de març, contra la contaminació acústica de les Illes Balears. Així mateix, tot i que es sectorialitzi

les zones de la parcel·la a explotar, el renou que es pugui generar per l'activitat extractiva així com durant la restauració a l'hora de omplir el buit amb el reblit i el trasllat de la terra vegetal i les alzines que s'han de sembrar no cessarà durant el temps operatiu en que es duguin a terme les tasques de la pedrera ja que sempre haurà un sector explotat i/o en restauració. La distància entre els límits del perímetre miner no supera en cap cas els 600 m per la qual cosa el renou generat i la seva dispersió seria perceptible des de qualsevol punt de la pedrera, per tant, el impacte acústic se suposa present durant 10 anys en els mesos de treballs miners.

Atesa la naturalesa de la pròrroga de l'exploració minera de Ses Arenetes III i la seva restauració es preveu que el seu efecte global sobre el medi ambient sigui significatiu, principalment per la probable afecció directa de l'impacte acústic, a més de l'augment de la presència humana i la resta d'impactes associats a l'activitat d'exploració i restauració que pot suposar un impacte negatiu significatiu sobre la reproducció de 3 nius a menys de 500 m de la pedrera i 4 nius més a una distància inferior a 1400 m de milà reial en perill d'extinció i en catalogat en l'annex I de la Directiva Aus, i d'una de les colònies més importants d'abellerols de l'illa de Menorca en estat vulnerable i fauna estrictament protegida pel Conveni de Berna. Així mateix, altres impactes ambientals més negatius corresponen a la retirada de la terra vegetal, l'arrabassament del material fins una profunditat de 3 m sobre la topografia original, els moviments de terres, compactació del sòl de les pistes i el potencial vessament de substàncies contaminants de la maquinària o dels vehicles de l'exploració al sòl o a l'aquífer.

Atès que no s'ha pogut determinar el nivell acústic real que suposa l'execució del projecte i el seu impacte real sobre la fauna protegida i invocant els principis rectoris de precaució i acció cautelar dels procediments d'avaluació ambiental d'acord amb l'article 2 de la Llei 21/2013, de 9 de desembre, d'avaluació ambiental es considera que s'haurà de sotmetre a avaluació d'impacte ambiental ordinària la pròrroga de l'exploració minera i la seva restauració de Ses Arenetes III.

Conclusions de l'informe d'impacte ambiental

Primer. Subjectar a avaluació d'impacte ambiental ordinària el projecte «pròrroga de l'explotació minera Ses Arenetes III núm. 483 al polígon 7, parcel·la 23 del TM de Ciutadella de Menorca» redactat per l'enginyera de mines Ana Gázquez Valverde signat en data 29 de març de 2021 a partir de la informació aportada en el document ambiental redactat per els biòlegs, Fernando Orozco i Gabriela Ubaldi, amb núm. de col·legiats 12.334-B i 16.502-B i el geògraf Jaume Medina Cañelles, amb núm. de col·legiat 1.668 signat en setembre de 2022 i d'acord amb els criteris de l'annex III de la Llei 21/2013, de 9 de desembre, d'avaluació ambiental i els principis rectors de precaució i acció cautelar dels procediments d'avaluació ambiental d'acord amb l'article 2 de la Llei 21/2013, de 9 de desembre, d'avaluació ambiental.

L'estudi d'impacte ambiental (EIA) contindrà, com a mínim, el que estableix l'article 35 de la Llei 21/2013, de 9 de desembre, d'avaluació ambiental, en els termes desenvolupats a l'annex VI, ambdós modificats per la Llei estatal 9/2018, així com les prescripcions de l'article 21 del Decret Legislatiu 1/2020, 28 d'agost, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei d'avaluació ambiental de les Illes Balears. S'hauran d'incloure els aspectes mencionats al present informe, que servirà com a document d'abast de l'EIA, i els indicats als informes rebuts de les administracions afectades.

L'EIA ha d'incloure, d'acord amb l'article 21.2 del Decret Legislatiu 1/2020, un annex d'incidència paisatgística que identifiqui el paisatge afectat pel projecte, els efectes del seu desenvolupament i, si escau, les mesures protectores, correctores o compensatòries. Així com també un annex consistent en un estudi sobre l'impacte directe i induït sobre el consum energètic, punta de demanda i les emissions de gasos d'efecte hivernacle, i també la vulnerabilitat davant el canvi climàtic.

Tal com s'estipula a l'annex VI. Estudi d'impacte ambiental i criteris tècnics de la llei 21/2013 modificada, es realitzarà un examen multicriteri de les diferents alternatives que resultin ambientalment més adequades, inclosa l'alternativa zero o de no actuació, i que siguin tècnicament viables. Es justificarà la solució proposada en funció de diversos criteris: econòmic, funcional, entre els quals hi ha l'ambiental.

Les alternatives han de ser raonables i tècnicament i ambientalment viables. S'ha d'incloure, per a cada alternativa examinada, la identificació, quantificació i valoració dels efectes significatius previsibles de les activitats projectades sobre la població, la salut humana, la flora, la fauna, la biodiversitat, la geodiversitat, el sòl, el subsòl, l'aire, l'aigua, els factors climàtics, el canvi climàtic, el paisatge, els béns materials, inclòs el patrimoni cultural, i la interacció entre tots els factors esmentats, durant les fases d'execució, explotació i, si s'escau, durant la demolició o l'abandonament del projecte.

S'hauran d'incloure, al pressupost del projecte i l'EIA, les partides mediambientals de les mesures a aplicar i el seguiment ambiental. Si el nou projecte que s'hagi de presentar supera el milió d'euros, es designarà un auditor ambiental.

A més, a l'EIA, al projecte i al PVA s'hauran de tenir en compte les consideracions següents:

1. D'acord amb l'informe del Servei de Planificació al Medi Natural:

- L'explotació s'haurà de començar per la zona nord i es procedirà a la seva immediata restauració.
- S'hauran de sembrar, com a mínim, 38 alzines de 2 a 3 anys espaiades a una distància entre 3-4 m i que es realitzin regs cada 15 dies a l'estiu durant els 3 primers anys, i els exemplars morts al final de l'estiu s'hauran de substituir per altres.
- S'haurà de tenir en compte una possible modernització de la maquinària i la millora substancial de l'aïllament acústic.

2. D'acord amb l'informe del Servei de Gestió Forestal i Protecció del Sòl:

- Les plantes emprades en la reforestació per restaurar la zona hauran de ser sempre autòctones, provinents de material forestal de reproducció de Menorca, i emprant les mateixes espècies que les existents a la zona. S'haurà de preveure plantar en les èpoques recomanables, i proporcionar l'ombreig i la humitat necessària a les espècies que ho requereixin.
- S'haurà respectar la zona ubicada dins la delimitació a escala 1:5.000 de les àrees d'alzinar protegit establertes en el Decret 130/2001, de 23 de novembre, per garantir la conservació de l'hàbitat d'alzinar.

3. D'acord amb l'informe del Servei de Protecció d'Espècies:

- En cas de detectar la formació de nius d'abellerol a qualsevol altre punt de la pedrera, s'ha de preveure marcar la zona i mantenir-la sense explotar.
- Caldrà respectar en tot moment la zona de nidificació de l'espècie sense explotar, independentment si se'n constata o no l'ús actual, per si en un futur retornàs a aquesta àrea de nidificació.
- El pla de restauració haurà de preveure respectar i mantenir intacta la zona de nidificació de l'abellerol, de manera que l'espècie pugui seguir utilitzat-la durant i després de l'explotació i la restauració de la pedrera. S'haurà d'especificar la integració en l'entorn restaurat de la zona de nidificació de l'abellerol.

4. S'haurà de tenir en compte que la distància entre els límits del perímetre miner no supera en cap cas els 600 m per la qual cosa el renou generat i la seva dispersió seria perceptible des de qualsevol punt de la pedrera i que la pedrera es troba en una zona d'especial protecció contra la contaminació acústica d'acord amb l'article 17. 3.g) de la Llei 1/2007, de 16 de març, contra la contaminació acústica de les Illes Balears. Així mateix, a pesar de l'aturada de les tasques de més renou entre els mesos de febrer a agost, l'augment de la presència humana i la resta d'impactes associats a l'activitat d'explotació i restauració poden causar igualment l'abandonament tant dels níus de milà reial com d'abellerol amb l'impacte negatiu significatiu que suposarien aquests abandonaments, a més d'altres afeccions a la fauna, per tant, s'hauran de paralitzar totes les tasques referides a l'explotació i restauració de la pedrera entre els mesos de febrer a agost (ambdós inclosos) per tal de preservar l'èxit reproductiu d'aquestes aus.

5. El promotor haurà de presentar un calendari alternatiu que tenguí en compte aquest reajust de tasques mineres per als mesos de setembre a gener (ambdós inclosos) tenint en compte que el ritme de producció es reduirà, com a mínim, un 28% al reduir de 7 a 5 mesos els treballs miners. Així mateix, s'haurà de preveure si la pròrroga sol·licitada de 10 anys serà suficient per dur a terme l'explotació i restauració final de Ses Arenetes III o serà necessari que el termini de la pròrroga sigui superior als 10 anys.

6. Atès que s'haurà de mantenir intacta la zona de nidificació de l'abellerol en el talús, s'haurà de justificar l'estabilitat del mateix amb un estudi d'estabilitat realitzat per un tècnic competent en la matèria.

7. S'han d'esmenar o aclarir les deficiències detectades al document ambiental amb les indicacions següents:

a) Pel que fa a l'anàlisi dels impactes ambientals:

a.1) S'haurà d'incorporar un estudi acústic real a l'EIA realitzat amb instruments o equips certificats per un organisme de control autoritzat (OCA) atès que la pedrera es troba a una zona d'alta sensibilitat acústica i zona de reproducció del milà reial i de l'abellerol.

a.2) A la fase d'explotació s'haurà d'analitzar l'impacte sobre els recursos naturals: energia, aigua, sòl i substrat. Així com també l'impacte sobre les molèsties a la població dels habitatges aïllats existents al voltant de la pedrera a menys de 650 m (renou i pols) i l'impacte sobre l'economia respecte a la creació d'ocupació laboral i el recurs de l'arena, com a matèria prima essencial, pel sector de la construcció.

a.3) A la fase de restauració s'haurà de realitzar una estimació del consum d'aigua de pou necessària per regar i aportar un cronograma d'aquests reg de les noves alzines sembrades, que permeti determinar si existeix impacte sobre la hidrologia. En el document ambiental, s'indica que aquest pou es troba en les cases de la finca properes a l'explotació incloses a la mateixa parcel·la. S'haurà d'identificar el pou atès que el pou més proper a les cases, que està fora de la parcel·la, és un pou d'abastiment d'aigua potable de consum humà.

b) Respecte a les mesures preventives presentades:

b.1) S'hauran de preveure mesures ambientals que permetin disminuir la generació de pols, com a conseqüència del moviment de la maquinària i dels vehicles, com per exemple, entre d'altres: l'aplicació de reg o aspersions amb aigua per disminuir la suspensió de pols a l'atmosfera, l'ús de lones en els camions que transportin l'arena durant el trajecte o la minimització de l'altura de la descàrrega de material.

b.2) La maquinària i els vehicles hauran de disposar de les millors prestacions tècniques per tal de reduir les emissions de pols, renou (silenciadors o esmorteïdors homologats), vibracions i gasos contaminants.

b.3) S'haurà de preveure l'abalissament de la vegetació a conservar dels marges de la parcel·la i de la vegetació sembrada.

b.4) S'haurà d'indicar l'altura inicial de les alzines a sembrar o gruixa dels seus tronc, per determinar la seva viabilitat i si és suficient el seu seguiment de dos anys després de la sembra, atès que l'alzina és un arbre de creixement lent i en estadis inicials és molt vulnerable a les condicions climatològiques.

b.5) S'haurà de preveure la creació de garangles durant la sembra de les noves alzines per retenir l'aigua de rec o de pluja.

b.6) S'haurà de preveure la instal·lació de protectors individuals contra rosegadors que hauran de permetre la ventilació. Podran ser metàl·lics o de material biodegradable però no de polipropilè, encara que sigui reciclable, atès que aquests generen residus plàstics amb additius difícils de recollir i que queden amb contacte amb el sòl en forma de microplàstics.

b.7) S'hauran de preveure mesures de prevenció i protecció contra incendis forestals ja que la pedrera confronta al nord i al sud amb massa forestal d'alzinar amb categoria de zona de risc molt alt d'incendi forestal (ZAR).

b.8) S'haurà de disposar de sepiolita o similar, com a mesura correctora, per contenir i controlar un eventual vessament accidental de substàncies contaminants al sòl o a l'aquífer.

En l'apartat de mesures preventives, correctores i compensatòries de l'EIA s'hauran d'incloure totes aquestes indicacions que no s'han incorporat en el document ambiental.

c) Pel que fa al PVA aportat:

c.1) S'hauran d'incorporar indicadors en els controls de les mesures ambientals del PVA que permetin determinar si els

impactes ambientals que suposen l'activitat i la restauració minera es troben dins l'indars compatibles. El PVA haurà d'incloure, com a mínim, un indicador per cada mesura ambiental proposada en l'EIA i en el PVA, en la mesura possible, així com també, l'indars numèrics per tal de realitzar un seguiment objectiu de les mesures i controlar en quin moment podrien deixar de ser efectives. Entre d'altres, s'hauran d'incloure els indicadors establerts a la normativa vigent en matèria de emissions de pols, renous, vibracions i contaminants atmosfèrics.

c.2) S'hauran de preveure les actuacions que es duran a terme en el cas que les mesures proposades no obtinguin el resultat desitjat.

c.3) S'hauran d'incloure totes les mesures ambientals presentades en el EIA per dur a terme el seu control i seguiment.

c.4) No es pot admetre el control del renou per simple observació directa, s'haurà de preveure la realització d'un control acústic de les emissions acústiques amb un sonòmetre per part d'un OCA, com a mínim, 3 vegades a l'any, dos durant el període serà entre febrer i agost (període de reproducció de l'avifauna present), i una entre setembre i gener (fora del període de reproducció de l'avifauna) per poder controlar de manera empírica que el nivell de renou de l'activitat minera i de la restauració es troba en el nivell acceptable de renou durant el horari diürn de 50 +/- 5 dB per a zones d'especial protecció acústica d'acord amb el Reial Decret 1367/2007, de 19 d'octubre, pel qual es desenvolupa la Llei 37/2003, de 17 de novembre, del renou, en el que és referent a zonificació acústica, objectius de qualitat i emissions acústiques atès que la pedrera es troba en una zona d'especial protecció contra la contaminació acústica d'acord amb 17. 3.g) de la Llei 1/2007, de 16 de març, contra la contaminació acústica de les Illes Balears. Aquests controls acústics s'hauran de registrar documentalment.

c.5) S'haurà d'indicar quina és la periodicitat dins dels 2 primers anys per realitzar el seguiment de la vegetació implantada per verificar la seva supervivència. Aquesta periodicitat hauria de ser mensual per tal de prendre ràpidament les mesures corresponents (entre elles, substitució dels peus morts quan pertoqui) en el cas que la revegetació del pla de restauració no estiguin obtenint els resultats prevists. El límit admissible de marres (plàntules mortes) hauria de ser entre un 5 i 10% passat un any des de la plantació, per damunt el qual caldrà tornar a plantar. Així mateix, s'haurà de realitzar un seguiment de la vegetació anual des de que les alzines s'hagin consolidat fins la clausura de la pedrera. Tots aquests controls de seguiment i supervivència de la vegetació implantada hauran de registrar-se documentalment.

c.6) S'haurà de tenir en compte l'estabilitat dels fronts d'explotació i del material per dur a terme la restauració. S'haurà de preveure la realització d'un control que serà mensual i després de períodes de pluges torrencials. Anualment es controlarà l'estat general de l'explotació que quedarà justificat amb l'elaboració d'informe específic signat per tècnic competent.

c.7) S'hauran de preveure l'adopció de mesures de control i seguiment pel que fa al compliment de les mesures preventives de minimització de risc d'incendi forestal, així com a la protecció contra incendis forestals.

c.8) S'haurà de preveure el registre documental del volum de consum d'aigua utilitzada durant la pròrroga de l'explotació i de la restauració de la pedrera de Ses Arenetes III.

c.9) En el PVA s'haurà de preveure el registre documental de cada episodi de rebliment: l'origen del material, el tipus de material (codi LER) i el volum dipositat i el lloc del dipòsit.

c.10) S'hauran de preveure la realització prospeccions diàries de la zona en explotació i/o restauració (clots o rasses), abans de començar les tasques d'explotació i de restauració, per tal de rescatar la fauna (principalment tortuga mediterrània) que hagi pogut quedar atrapada, retirar-la i traslladar-la a un lloc segur dins la mateixa parcel·la sense explotar. S'hauran de documentar les prospeccions realitzades i la fauna rescatada i en quin lloc ha estat alliberada.

c.11) El seguiment de l'abellerol previst per part del promotor haurà de quedar registrat documentalment i s'haurà de contactar amb el Servei de Protecció d'Espècies per planificar-ho.

c.12) Pel que fa als residus, s'haurà de preveure el registre documental de la seva correcta gestió i el seu destí.

c.13) S'ha de preveure la freqüència de tots els controls que s'hagin de realitzar per al seguiment de les mesures ambientals.

c.13) S'haurà de presentar una nova partida pressupostària referent al PVA de l'EIA, una vegada s'hagin incorporat totes les indicacions tècniques sobre les mesures ambientals i sobre el PVA que s'han indicat en aquest informe ambiental.

D'acord amb l'article 36 de la Llei 21/2013 l'òrgan substantiu sotmetrà el projecte i l'estudi d'impacte ambiental a informació pública durant un termini no inferior a trenta dies, mitjançant la publicació al BOIB i si escau a la seva seu electrònica. En l'anunci de l'inici de la informació pública, l'òrgan substantiu, inclourà un resum del procediment d'autorització del projecte amb la informació mínima que assenyalava l'art. 36.2 de la Llei 21/2013.

A més, tal com es preveu a l'article 37 de la Llei 21/2013, simultàniament al tràmit d'informació pública, l'òrgan substantiu consultarà a les administracions públiques afectades i a les persones interessades. Es considera que s'han de realitzar almenys les consultes següents:

- Servei de Canvi Climàtic i Atmosfera de la Direcció General d'Energia i Canvi Climàtic de la Conselleria de Transició Energètica, Sectors Productius i Memòria Democràtica.
- Servei de Planificació al Medi Natural de la Direcció General d'Espais Naturals i Biodiversitat de la Conselleria de Medi Ambient i Territori.
- Servei de Residus i Sòls Contaminants del Departament d'Educació Ambiental, Qualitat Ambiental i Residus de la Conselleria de Medi Ambient i Territori.
- Servei d'Estudis i Planificació i Servei de Gestió del Domini Públic Hidràulic de la Direcció General de Recursos Hídrics.

- Servei d'Aigües Subterrànies de la Direcció General de Recursos Hídrics de la Conselleria de Medi Ambient i Territori.
- Servei d'Ordenació del Territori i Urbanisme de la Direcció General de Territori i Paisatge de la Conselleria de Medi Ambient i Territori.
- Servei de Gestió Forestal i Protecció del Sòl de la Direcció General d'Espais Naturals i Biodiversitat de la Conselleria de Medi Ambient i Territori.
- Servei de Protecció d'Espècies del Departament de Medi Natural de la Direcció General d'Espais Naturals i Biodiversitat.
- Ajuntament de Ciutadella de Menorca.
- Direcció Insular d'Ordenació del Territori del Departament d'Economia i Territori del Consell Insular de Menorca.
- Departament de Medi Ambient i Reserva de la Biosfera del Consell Insular de Menorca.
- GOB Menorca.

Segon. Es publicarà el present informe ambiental al Butlletí Oficial de les Illes Balears, d'acord amb el que disposa l'article 47.3 de la Llei 21/2013, de 9 de desembre, d'avaluació ambiental. A més, es donarà compte al Ple de la CMAIB i al comitè tècnic d'Avaluació d'Impacte Ambiental (AIA).

Tercer. L'informe d'impacte ambiental perdrà la seva vigència i cessarà en la producció dels efectes que li són propis si, una vegada publicat en el BOIB, no s'hagués procedit a l'aprovació del projecte en el termini màxim de quatre anys des de la publicació, d'acord amb el que disposa l'article 47.4 de la Llei 21/2013.

Quart. L'informe d'impacte ambiental no ha de ser objecte de cap recurs, sense perjudici dels que, si s'escau, siguin procedents en la via administrativa o judicial davant de l'acte, si s'escau, d'autorització del projecte, d'acord amb el que disposa l'article 47.5 de la Llei 21/2013.

Cinquè. Aquesta resolució s'emet sense perjudici de les competències urbanístiques, de gestió o territorials de les administracions competents i de les autoritzacions o informes necessaris per a l'aprovació.

(Signat electrònicament: 25 de gener de 2024)

La directora general de Coordinació i Harmonització Urbanística

Maria Paz Andrade Barberá

Per suplència de la presidència de la CMAIB

(BOIB núm. 106 de 29 de juliol 2023)

